

متن پرسش

با سلام از نظر فلسفه ماده یا جماد چیست؟ ادراک واگاهی چیست؟ چرا ماده آگاهی و ادراک ندارد؟ آیا قبل از انفجار بزرگ ماده وجود داشته است؟ چرا ماده اولیه جهان نمیتواند بدون خالق باشد؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیک السلام جنابعالی در این سؤال از بنده خواسته‌اید یک دوره فلسفه برایتان بگویم که حق بدهید چنین امکانی در این‌جا نیست. پیشنهاد می‌کنم ابتدا کتاب «ده نکته از معرفت نفس» با سی‌دی‌های مربوطه را کار کنید تا تصور صحیحی نسبت به ماده و مجرد برایتان پیدا شود. در مورد تئوری انفجار بزرگ نباید جدی باشید چون صرفاً یک تئوری است، اما این‌که چرا ماده‌ی اولیه نمی‌تواند بدون خالق باشد بحثی است که در برهان صدیقین باید دنبال کنید و این‌که در آن صورت لازم می‌آید ماده‌ی اولیه عین هستی باشد و عین هستی خصوصیاتی دارد که ماده‌ی اولیه به جهت محدودیت‌هایش نمی‌تواند عین هستی باشد. موفق باشید